

RYGGE KOMMUNE

Ny kirkeallé til Rygge kirke, forenklet matjordplan

ADRESSE COWI AS
Karvesvingen 2
Postboks 6412 Etterstad
0605 Oslo
TLF +47 02694
WWW cowi.no

Utkast

OPPDRAGSNR.

A111411

DOKUMENTNR.

VERSJON

UTGIVELSESDATO

April 2019/August
2019

BESKRIVELSE

Fagnotat

UTARBEIDET

Nina Værøy
Rune Skarstein

KONTROLLERT

Rune Skarstein

GODKJENT

Anette Hansen

INNHOOLD

1	Bakgrunn	3
2	Tiltaket og dagens situasjon	3
3	Metode	5
4	Konsekvenser for matjord	5
5	Gjennomføring	8
6	Kilder	8

Utkast

1 Bakgrunn

Dette notatet er utarbeidet som en del av dokumentasjonen knyttet til detaljreguleringsplan som legger til rette for etablering av ny kirkealle langs fv. 1066 til Rygge kirke. Kirkealleen skal ligge langs siste del av Kirkeveien og til Rygge kirke. Strekningen er på ca. 500 m. Det skal også reguleres et belte fra kirkealleen til bekken som ligger nord for planområdet. Dette er for å lede overvann bort fra området. Innenfor planområdet er det i dag veiareal, grøfter og jordbruksareal.

Jordloven slår fast at dyrka mark kun skal brukes til jordbruksformål og dyrkbar mark skal ikke gjøres uegnet til framtidig jordbruksproduksjon. Målet er at dyrka mark ikke skal bygges ned. Dersom tungtveiende samfunnsmessige hensyn likevel åpner for en omdisponering gjennom kommuneplan eller reguleringsplan, er det en målsetting å kunne nytte den verdifulle matjorda på annen måte. Ett viktig avbøtende tiltak er da flytting av matjordlaget. Matjordlaget skal benyttes til forbedring av annen dyrka eller dyrkbar mark til matproduksjon. Gjennom en god plan for flytting av matjord, kan kommunen bidra til å opprettholde eller aller helst øke matproduksjonen selv om dyrka mark blir omdisponert. Jordlova inneholder et generelt forbud mot omdisponering, men dette kan settes til side ved utarbeidelse av kommunale arealplaner for utbygging. Litt forenklet kan man si at jordlovens bestemmelser om omdisponering har sitt virkeområde i det plan- og bygningsloven definerer som LNFR-områder (landbruks-, natur- og friluftsområder, samt reindrift).

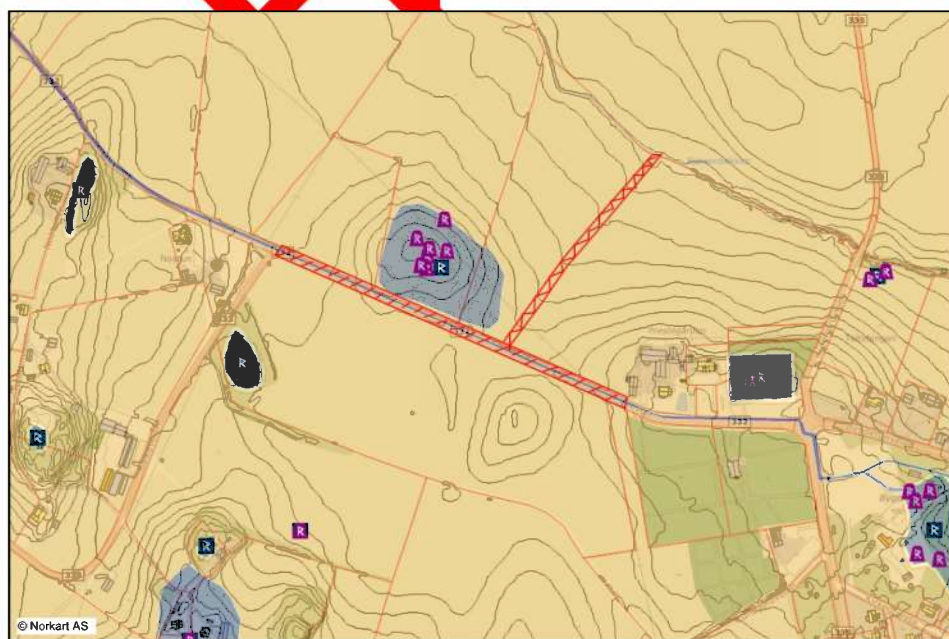
2 Tiltaket og dagens situasjon

Planområdet ligger vest for Halmstad, sentrum i Rygge kommune. Området består av gnr./bnr. 536/18, 48/1, 48/139, 48/15 og 79/1. Hensikten med planarbeidet er å utarbeide en detaljreguleringsplan som legger til rette for etablering av ny kirke allé langs fv. 1066 til Rygge kirke. I tillegg skal det reguleres til VA-anlegg langs strekningen. Kirkealleen skal ligge langs siste del av Kirkeveien og til Rygge kirke. Strekningen er på ca. 500 m. Det skal også reguleres et belte fra kirkealleen til bekken som ligger nord for planområdet. Dette belte er på ca. 300 meter. Dette er for å lede overvann bort fra området. Innenfor planområdet er det i dag veiareal, grøfter og jordbruksareal. Figur 1 viser oversikt over planområdet, og Figur 2 viser detaljert oversiktskart over planområdet.

Figur 1 Oversiktskart som viser det aktuelle planområdet.

Planområdet er uregulert. I kommuneplan for Rygge kommune (2011-2022) er området avsatt til vegareal og LNFR (landbruk-, natur- og friluftsmål samt reindrift) med hensynssone bevaring kulturmiljø og rød støysone som dekker hele planområdet. Hensynssone gul støysone dekker nordre del av planområdet. Det ligger også en båndleggingssone etter lov om kulturminner på nordsiden av veien i midten av planområdet.

Figur 2 Detaljert oversiktskart over planområdet

3 Metode

Det er tatt utgangspunkt i veileder for matjordplan fra Vestfold fylkeskommune, da det ennå ikke finnes noe for Akershus, samt fra Statens Landbruksforvaltning, Temaveileder: Landbruk og planlegging etter plan- og bygningsloven.

Det er også gjort søk i databaser som naturbase.no, artskart.no og kilden.nibio.no for å sjekke kunnskapsgrunnlaget for området.

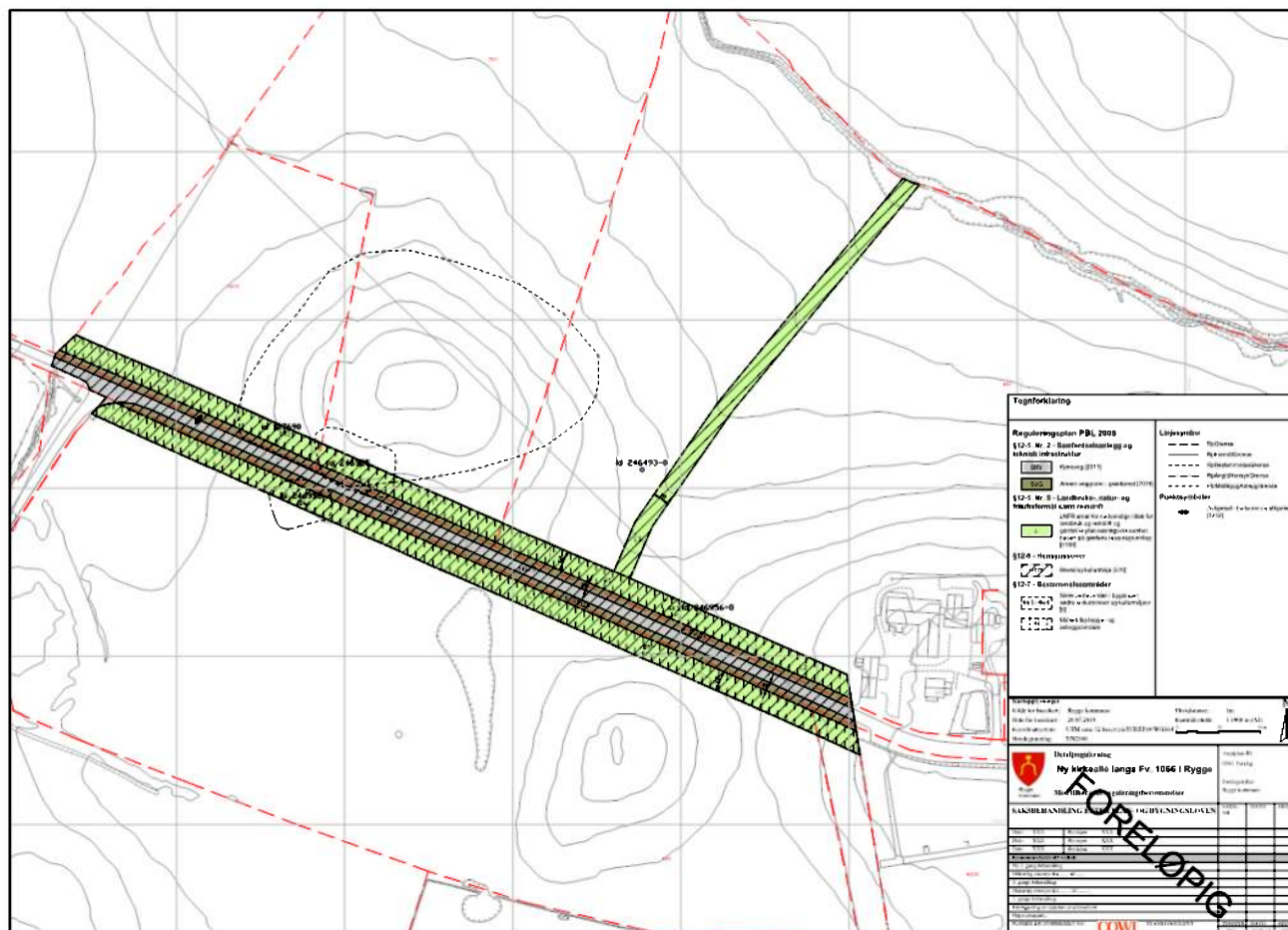
4 Konsekvenser for matjord

Matjorda er det øverste laget som inneholder mørkere organisk materiale. det er ikke utført dybdemålinger i områdene, men man antar en tykkelse på 20-25 cm.

Tabell 1 vises arealfordelingen innen planområdet.

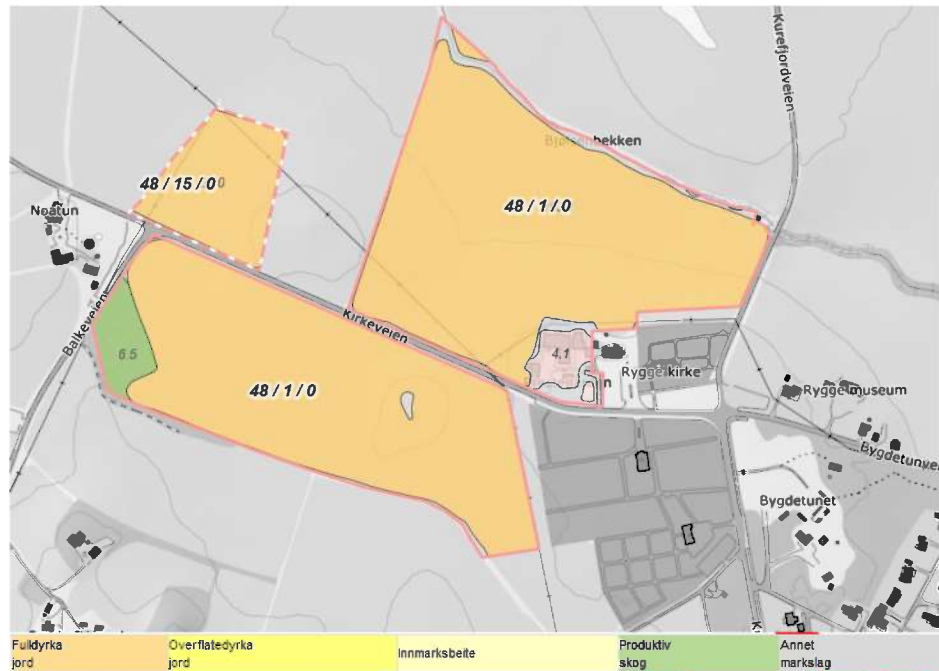
Tabell 1 Arealtabell innen planområdet

Arealtabell	
§12-5. Nr. 2 - Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur	Areal (daa)
2011 - Kjørveg	3,3
2019 - Annen veggrunn - grøntareal (2)	5,0
Sum areal denne kategori:	8,2
§12-5. Nr. 5 - Landbruks-, natur- og friluftsmål samt reindrift	Areal (daa)
5100 - LNFR areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdsstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag (3)	14,9
Sum areal denne kategori:	14,9
Totalt alle kategorier: 23,2	

Figur 3 Markering av planområdet inkludert sonen for kulturminner

I Alt 5 daa matjord vil bli beslaglagt, 5 meter til hver side av veien. 3 meter vil være grøft med trær, og 2 meter med åpne grøft. På sørsiden av veien vil det også inkluderes en tursti. I tillegg kommer 3 daa som avsettes til å lede vann vekk fra området.

Figur 4 Kart med bonitet innenfor og på tilgrensende områder til planområdet.
(gardskart.no 12.04.19)

Av kartet, Figur 4 som viser boniteten innenfor og på tilgrensende områder til planområde, fremgår det at følgende arealer med fylldyrket mark blir direkte berørt:

Gnr/Bnr 48/1:

- > 3,5 daa til grøfter
- > 3 daa til bevaring kulturmiljø

Gnr/Bnr 48/15

- > 0,8 daa til grøfter

Totalt areal dyrket mark som omfattes av ny kirkealle er ca 5 daa.

Planlagt trerekke og grøft krever 5 daa. (bredde på 5 meter på hver side av kjørevei), mens tidligere alle er mer diffust avgrenset. Ut fra foto er den eksisterende gressrabbat beregnet til å ha gjennomsnittlige bredden på ca. 2,5 m. Totalt sett medfører dette at 2,5 daa. jordbruksareal blir tatt ut av produksjon i forhold til situasjonen før oppstart av planarbeidet.

Tiltaket medføre at anleggsområdet og VA tekniske tiltak i en midlertidig situasjon ikke kan utnyttes til jordbruksproduksjon. Dette arealet er beregnet til maksimalt 12 daa., men det er ikke sikkert at hele dette arealet utnyttes. I tillegg påvirkes jordbruksdriften av tiltak knyttet til sjakting for kulturminner, og jordbruksdriften blir påvirket av tiltaket i den perioden dette arbeidet pågår.

Trerekkene i alleen vil gi noe mer skygge for deler av arealet, men samtidig vil trerekkene redusere vinderosjon og uttørking.

5 Gjennomføring

Om matjord skal flyttes på skal den omdisponeres innenfor de respektive eiendommene, og ikke flyttes til andre eiendommer. Matjorda skal sjaktes av og legges i ranke på opptil 3 meters høyde i området merket som "rigg- og anleggsområde" reguleringsplanen. Rankene legges opp med gravemaskin på duk. Når veien er ferdig bygget skal matjorda fordeles på eksisterende jordbruksareal etter avtale med grunneier. Plasseringen av jord bør gjøres ut fra et mål om økt avlingspotensiale. Flytting av matjord bør skje under tørre forhold, evt. på frossen mark. Dette er viktig for å bevare jordstrukturen. Beltegående gravemaskiner er klart bedre enn bruk av bulldoser. Så langt det er mulig bør dyrka mark være i bruk så lenge som mulig inn i anleggsfasen, og den bør tas i bruk igjen så tidlig som mulig etter at anleggsarbeidene er ferdig.

Eiendom 48/1 er registrert med forekomst av floghavre i Mattilsynets register. Dette medfører at det er forbudt å føre ut jord fra denne eiendommen. Maskiner og utstyr som arbeider langs slike eiendommer må rengjøres skikkelig for å ikke føre med seg jordrester til ikke- infisert eiendom. Det er vanlig med skriftlige rutiner som entreprenørene må gjøre seg kjent med og følge for å kunne påta seg arbeidet, og må følges opp av ansvarlige for utbyggingen. Naboer som ikke har floghavre kan varsles om arbeider og hvilke tiltak som gjøres for å hindre spredning. (kilde: Mattilsynet).

6 Kilder

- > www.gaardkart.no
- > www.norgeskart.no
- > www.mattilsynet.no
- > www.naturbase.no
- > www.artskart.no
- > www.kilden.nibio.no
- > Statens landbruksforvaltning: Temaveileder: Landbruk og planlegging etter plan- og bygningsloven
- > Vestfold fylkeskommune: Veileder til matjordplan, regional plan for arealpolitikk, RPBA

Utkast